

Sylabus na rok akademicki 2017/2018														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Patomorfologia										Grupa szczegółowych efektów kształcenia			
											Kod grupy C	Nazwa grupy Nauki Morfologiczne		
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia X II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne niestacjonarne													
Rok studiów	2					Semestr studiów:		X letni						
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy X podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczbą godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego- obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Semestr letni														
	30			55										
Razem w roku:	30			55										
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														
<p>C1. zapoznanie studentów z podstawowymi problemami współczesnej patologii</p> <p>C2. poznanie mechanizmów powstawania podstawowych jednostek chorobowych</p> <p>C3. umiejętność korelowania obrazu makro- i mikroskopowego komórek, tkanek i narządów z obrazem klinicznym</p> <p>C4. rozpoznawanie podstawowych schorzeń przy użyciu mikroskopu światłnego</p> <p>C5. znajomość zasad techniki sekcyjnej i jej wykorzystania w praktyce</p> <p>C6. umiejętność interpretacji danych z różnych źródeł, w tym z patologii, dla efektywniejszej diagnostyki schorzeń o znaczeniu cywilizacyjnym (układu krążenia, nowotworów, cukrzycy itp)</p>														
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:														
Numer efektu kształcenia	Numer efektu kształcenia	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi					Metody weryfikacji osiągnięcia			Forma zajęć dydaktycznych				

przedmiotowego	kierunkowego		zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	** wpisz symbol
W. 25	C.W.25	Zrozumienie, definiowanie, objaśnianie, wyjaśnianie i uzasadnianie nazewnictwa patomorfologicznego	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W. 26	C.W.26	Zrozumienie, definiowanie, objaśnianie, wyjaśnianie i uzasadnianie podstawowych mechanizmów uszkodzenia komórek i tkanek	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W.27	C.W.27	Zrozumienie, definiowanie, objaśnianie i wyjaśnianie podstawowych problemów współczesnej patologii, głównie schorzeń o znaczeniu cywilizacyjnym	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W.30	C.W.30	Zrozumienie, definiowanie, objaśnianie, wyjaśnianie, uzasadnianie i zapamiętanie przebiegu zapaleń swoistych i nieswoistych oraz procesów regeneracji tkanek i narządów	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
U. 09	Ć.U.09	Umiejętność zapamiętania, oceny i zastosowania, rozwiązania problemów z zakresu szczegółowej patologii narządowej, obrazów makro i mikroskopowych oraz przebiegu klinicznego zmian patomorfologicznych w narządach	prezentacja, odpowiedź ustna	WY, CN
U.11	C.U.11	Umiejętność zapamiętania, oceny i przygotowania standardowego preparatu mikroskopowego i rozpoznania podstawowych schorzeń Umiejętność zapamiętania, oceny i powiązania obrazów uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań	odpowiedź ustna, kolokwium	WY, CN

		laboratoryjnych		
** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.				
Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: +++ Umiejętności: +++ Kompetencje społeczne:				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			85	
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			40	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			125	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu			Patrz – www.lekarski.umed.wroc.pl	
Uwagi				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)				
Wykłady				
<ol style="list-style-type: none"> 1. WSTĘP : historia patomorfologii, przyczyny chorób i pojęcia: choroba dziedziczna, wrodzona, nabyta, rodzinna; metody diagnostyczne stosowane w patomorfologii [metody standardowe i pomocnicze], elementy prawne dotyczące patomorfologii, markery nowotworowe, proteomika. (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 2. ZWYRODNIENIA: białkowe, tłuszczowe, śluzowe, cukrowe, przemiana barwnikowa i wapniowa, porfirie. (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 3. MARTWICA: apoptoza, autofagia, patologia macierzy pozakomórkowych, znamiona śmierci, zanik i starzenie się ustroju, śmierć i regeneracja, naprawa, gojenie się ran, metaplazja. (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 4. SKRZEP, ZAKRZEP, KRWOTOK, ZATOR, PRZEKRWIENIE, NIEDOKRWIENIE, ZAWAŁ, OBRZĘKI (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 5. PATOLOGIA ZAPALEŃ: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre i przewlekłe (dr K.Symonowicz) 6. ZAPALENIA SWOISTE: kiła, gruźlica, sarkoidoza, promienica, dur brzuszny, listerioza, toksoplazmoza, brucelloza, tularemia, trąd, trąd słowiański wścieklizna, grzybice, choroby wirusowe (dr K.Symonowicz) 7. IMMUNOPATOLOGIA ZAPALEŃ; choroby autoimmunologiczne, choroby alergiczne – patomorfologia zmian narządowych, mikrochimeryzm (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 8. ROZROST, PRZEROST, : różnicowanie komórkowe, ogólna charakterystyka nowotworów, stany przedrakowe, zespoły paraneoplastyczne, karcynogeneza, epidemiologia nowotworów, pTNM, spersonalizowana terapia nowotworów (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 9. NOWOTWORY NABŁONKOWE: rak przedinwazyjny, cytodiagnostyka nowotworów, nowotwory łagodne i złośliwe, drogi szerzenia się nowotworów (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 10. NOWOTWORY NIENABŁONKOWE: podział i charakterystyka, zmiany rzekomowotworowe (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 11. UKŁAD ODDECHOWY: zaburzenia rozwojowe, zaburzenia w krążeniu, zmiany w upowietrzeniu, zapalenia płuc, pylice (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 12. UKŁAD ODDECHOWY CZ. II : nowotwory płuca, opłucnej, choroby opłucnej i śródpiersia (prof. dr hab. P.Ziółkowski) 13. SERCE: wady rozwojowe, zapalenia, kardiomiopatie, nowotwory serca (dr M.Rzeszutko) 14. NACZYNIĄ I CHOROBY TĘTNIC: żyły, naczynia limfatyczne, nowotwory w naczyniach krwionośnych i limfatycznych, patomorfologia miażdżycy (prof. dr hab. P.Ziółkowski)				

Seminaria

Ćwiczenia

1. **WSTĘP** : historia patomorfologii, metody diagnostyczne stosowane w patomorfologii [metody standardowe i pomocnicze], elementy prawne dotyczące patomorfologii, markery nowotworowe, proteomika.
2. **ZWYRODNIENIA**: białkowe, tłuszczowe, śluzowe, cukrowe, przemiana barwnikowa i wapniowa, porfirie.
3. **MARTWICA**: apoptoza, znamiona śmierci, zanik i starzenie się ustroju, śmierć i regeneracja, naprawa, gojenie się ran, metaplazja.
4. **SKRZEP, ZAKRZEP, KRWOTOK, ZATOR, PRZEKRWIENIE, NIEDOKRWIENIE, ZAWAŁ, OBRZĘKI**
5. **PATOLOGIA ZAPALEŃ**: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre i przewlekłe
6. **ZAPALENIA SWOISTE**: kiła, gruźlica, sarkoidoza, promienica, dur brzuszny, listerioza, toksoplazmoza, brucelloza, tularemia, trąd, trąd słowiański wścieklizna, grzybice, choroby wirusowe
7. **IMMUNOPATOLOGIA ZAPALEŃ**; choroby autoimmunologiczne, choroby alergiczne – patomorfologia zmian narządowych
8. **ROZROST, PRZEROST**, : różnicowanie komórkowe, ogólna charakterystyka nowotworów, stany przedrakowe, zespoły paraneoplastyczne, karcynogeneza, epidemiologia nowotworów
9. **NOWOTWORY NABŁONKOWE**: rak przedinwazyjny, cytodiagnostyka nowotworów, nowotwory łagodne i złośliwe, drogi szerzenia się nowotworów
10. **NOWOTWORY NIENABŁONKOWE**: podział i charakterystyka, zmiany rzekomowotworowe
11. **UKŁAD ODDECHOWY**: zaburzenia rozwojowe, zaburzenia w krążeniu, zmiany w upowietrznieniu, zapalenia płuc, pylice
12. **UKŁAD ODDECHOWY CZ. II** : nowotwory płuca, opłucnej, choroby opłucnej i śródpiersia
13. **SERCE**: wady rozwojowe, zapalenia, kardiomiopatie, nowotwory serca
14. **NACZYNNIA I CHOROBY TĘTNIC**: żyły, naczynia limfatyczne, nowotwory w naczyniach krwionośnych i limfatycznych, patomorfologia miażdżycy
15. **Ćwiczenie odróbkowe**

Inne

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kumar, Cotran, Robbins „Patologia” pod redakcją W. Olszewskiego; Urban & Partner 2005 lub nowsze wydanie,
2. S.G.Silverberg i wsp. “Surgical Pathology and Cytopathology”, Churchill Livingstone, 1997 lub nowsze wydania,
3. J.Stachura, W.Domagała “Patologia – znaczy słowo o chorobie”. Antykwa 2003, lub nowsze

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Bazy danych internetowe, np. Surgical Pathology Outlines
2. Polish Journal of Pathology lub inne czasopisma specjalistyczne

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: *laboratorium cytologiczne i histopatologiczne z wyposażeniem (parafinator, kriostat, mikrotom, urządzenie do barwienia preparatów), mikroskopy świetlne i preparaty mikroskopowe, prosektorium z wyposażeniem (stół z oświetleniem, zestawy narzędzi prosektoryjnych), rzutniki multimedialne i komputery oraz monitory do pracy indywidualnej*

Warunki wstępne: brak

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: **Obecność na zajęciach i zaliczenie kolokwium na zajęciach = warunek dopuszczenia do egzaminu końcowego testowego.**

Egzamin praktyczny - prezentacja przypadków medycznych – przygotowanych przez studentów i realizowany w trakcie semestru letniego

Egzamin teoretyczny - test końcowy – 100 pytań/5 odpowiedzi do każdego pytania, w tym jedna prawidłowa odpowiedź

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	85%
Ponad dobra (4,5)	80%
Dobra (4,0)	75%

Dość dobra (3,5)	70%
Dostateczna (3,0)	65%

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Patomorfologii Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu ul. Marcinkowskiego 1, 50-368
Wrocław, tel. 71 784 12 12; wojciech.rzeszutko@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

prof. dr hab. Piotr Ziółkowski - profesor zwyczajny tel. 71 784 12 12

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

prof. dr hab. Piotr Ziółkowski - profesor zwyczajny; wykłady, ćwiczenia

dr n. med. Marta Rzeszutko – st. wykładowca; ćwiczenia

dr n. med. Wojciech Rzeszutko – st. wykładowca; ćwiczenia

dr n. med. Beata Osiecka – adiunkt; ćwiczenia

dr n. med. Krzysztof Symonowicz – adiunkt; ćwiczenia

dr n. med. Andrzej Bronowicz- st. wykładowca; ćwiczenia

dr n. med. Zdzisław Woźniak- st. wykładowca; ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

01.06.2017

Sylabus opracował(a)

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA PATOMORFOLOGII
ZAKŁAD PATOMORFOLOGII
kierownik

prof. dr hab. Piotr Ziółkowski

Podpis Dziekana właściwego wydziału